

VALENCIÀ

La fama dels brolladors d'aigües termals del Millars al seu pas pel terme de Montanejos, és coneguda des de segles arrere. Això ha propiciat la proliferació d'un turisme entorn de la vila termal, per a gaudi de les seues aigües i del seu entorn natural.

El brollador, amb un cabal aproximat de 6.000 litres per minut, posseeix una temperatura constant de 25 °C. La seua aigua va ser declarada d'utilitat pública per la Reial orde del 13 d'octubre de 1863, però el poder curatiu d'aquestes aigües ja era conegut amb anterioritat.

A Montanejos, ja des de la segona meitat del s. XIX va canviar l'economia del municipi, sobretot a partir de l'any 1863, any en què van ser declarades les aigües de la Font dels Banyes d'utilitat pública. Des de llavors, el poble va experimentar una altra via d'ingressos a més de les produïdes per l'agricultura: el turisme. Els habitants de la població llogaven les seues cases durant els mesos de primavera i estiu perquè s'allotjaren els banyistes. A principis del s. XX, el termalisme es va convertir en un signe de distinció social per a l'aristocràcia i l'alta burgesia, que es desplaçaven als grans balnearis europeus i del nord peninsular. No obstant això, les classes mitjanes burgeses de Castelló i València, també van adoptar aquest gust per la presa d'aigües i es desplaçaven a entorns més pròxims. A partir d'aqueix moment i més endavant, amb la millora del transport al municipi (any 1900), els habitants de Montanejos comencen a veure augmentats els seus ingressos amb l'arribada d'un major nombre d'estiuejants provinents sobretot de la ciutat de València.

En aquest context, una de les primeres a realitzar-se en el municipi de Montanejos, és Vila Purificació l'any 1929.

El context històric de la construcció del xalet, es produeix durant l'última fase de la dictadura de Primo de Rivera -després del seu colp d'estat secundat per Alfons XIII-; i l'adveniment de la Segona República. Els partits tradicionals, liberals i conservadors, eren incapaços d'articular un sistema de partits acceptable per la societat espanyola després de la dimissió de Primo de Rivera. El triomf de les candidatures republicanes en les grans ciutats va precipitar el 14 d'abril de 1931 la proclamació de la República.

Vila Purificació seria una de les primeres (juntament amb el xalet de Pascual o Vila don Ramón) d'aquestes edificacions destinades a l'estiu d'una família burgesa que es realitzen a Montanejos, seguint els cànons d'una arquitectura de vila mediterrània, i allunyada de l'arquitectura tradicional de la zona. Per a la seua construcció trien solars allunyats del nucli del poble, situats al costat de la carretera d'accés al mateix i que mirant al riu Millars i les hortes al costat de les seues riberes.

ENGLISH

The fame of the thermal springs of the Mijares river as it passes through Montanejos has been known for centuries. This has led to the proliferation of tourism around the thermal village, for the enjoyment of its waters and its natural surroundings.

The spring, with an approximate flow rate of 6000 litres per minute, has a constant temperature of 25 °C. Its water was declared of public utility by the Royal Order of 13 October 1863, but the curative power of these waters was already known before that date.

In Montanejos, the economy of the municipality changed in the second half of the 19th century, especially from 1863 onwards, when the waters of the Fuente de los Baños were declared to be of public utility. From then on, the village experienced another source of income in addition to agriculture: tourism. The inhabitants of the village rented out their houses during the spring and summer months to bathers. At the beginning of the 20th century, spa tourism became a sign of social distinction for the aristocracy and the upper middle classes, who travelled to the large European and northern peninsular spas. However, the middle classes of the bourgeoisie in Castellón and Valencia also adopted this taste for bathing and moved to closer surroundings. From that time onwards, and later, with the improvement of transport to the municipality (1900), the inhabitants of Montanejos began to see their income increase with the arrival of a greater number of holidaymakers, especially from the city of Valencia.

In this context, one of the first to be built in the municipality of Montanejos was Villa Purificación in 1929.

The historical context of the construction of the villa took place during the last phase of the dictatorship of Primo de Rivera - after his coup d'état supported by Alfonso XIII - and the advent of the Second Republic. The traditional parties, liberal and conservative, were unable to articulate a party system acceptable to Spanish society after the resignation of Primo de Rivera. The triumph of the Republican candidates in the big cities precipitated the proclamation of the Republic on 14 April 1931.

Villa Purificación was one of the first of these buildings (along with the Pascual detached house or Villa Don Ramón) to be built in Montanejos for the summer holidays of a bourgeois family, following the canons of Mediterranean villa architecture, far removed from the traditional architecture of the area. For their construction, they chose plots of land far from the centre of the village, located next to the access road to the village and overlooking the river Mijares and the orchards along its banks.

